

ΟΙ ΙΣΤΟΡΙΕΣ: VAHIDA

Όνομα: **VAHIDA**

Επίθετο: **H.**

Ηλικία: **48**

Χώρα καταγωγής: **ΒΟΣΝΙΑ , πλέον**

Republika srpska

Ζει στη **Σλοβενία** από το **1993**

ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η Vahida ήταν 19 χρονών όταν ξέσπασε ο πόλεμος στη Βοσνία. Αναγκάστηκε να εγκαταλείψει το χωριό της κοντά στο Bosanski Novi και να πάει για ένα χρόνο στο σπίτι του αδερφού της, στην Κροατία για να ξεπεράσει την τραυματική εμπειρία. Ήρθε στη Σλοβενία το 1993 και έμεινε για ένα χρόνο σε ένα κέντρο για πρόσφυγες. Εκεί έκανε μεταφράσεις και έπειτα από αυτό κλήθηκε να συμμετάσχει στο σχολικό δίκτυο για τους Πρόσφυγες. Έπειτα αποφάσισε να γραφτεί σε ένα προπτυχιακό πρόγραμμα. Τώρα έχει πτυχίο Αγγλικής Γλώσσας και Λογοτεχνίας και μεταπτυχιακό στην Κοινωνική Παιδαγωγική. Έχει δουλέψει σε εθνικό και διεθνές επίπεδο με εξαιρετικούς ειδικούς και τελικά έγινε και αυτή ειδικός. Τώρα δουλεύει σε Σλοβενικό Υπουργείο.

«ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΔΥΣΚΟΛΟ ΝΑ ΧΤΙΣΕΙΣ ΕΝΑ ΣΠΙΤΙ, ΟΥΤΕ ΝΑ ΦΤΙΑΞΕΙΣ ΕΝΑΝ ΚΑΙΝΟΥΡΙΟ ΔΡΟΜΟ, ΤΟ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΔΥΣΚΟΛΟ ΕΙΝΑΙ ΝΑ ΞΑΝΑΦΤΙΑΞΕΙΣ ΜΙΑ ΖΩΗ»

Vahida H. σε ένα συνέδριο το 2011

Η ΣΥΓΚΡΟΥΣΗ

Το 1991 ξέσπασε ο πόλεμος στη Βοσνία Ερζεγοβίνη, έχοντας βαθιές ιστορικές ρίζες και αίτια θρησκευτικά, εθνικά, οικονομικά και πολιτισμικά, παρόλο που η προηγούμενη Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία θεωρούνταν η πιο Γιουγκοσλαβική από όλες με διαφορετικές εθνότητες να ζουν μαζί ειρηνικά. Ήταν μια τεράστια τραγωδία για την περιοχή και τους κατοίκους της, μια τεράστια κοινωνική καταστροφή και καταστροφή των ατομικών ιστοριών. Σήμερα αυτή η περιοχή έχει καινούριο όνομα, Republika srpska και η πλειοψηφία του πληθυσμού είναι Σέρβοι. Οι μουσουλμάνοι και οι καθολικοί έχουν φύγει. Βασικά, κανείς δεν ξέρει πως είναι η δομή του πληθυσμού αυτή τη στιγμή. Η τελευταία απογραφή ήταν το 1991.

Η ΦΥΓΗ

Όπως αναφέρθηκε, η Vahida ήταν 19 χρονών όταν ξέσπασε ο πόλεμος. Οι Μουσουλμάνοι από τα γύρω χωριά καταδιώχτηκαν. Θυμάται ότι στο πατρικό της ήταν 45 άτομα βρήκαν καταφύγιο. Ήταν δύσκολο να ξέρεις ποιος τους έδωσε από τα σπίτια τους. Οι γείτονές τους; Οι φίλοι τους; Ήταν δύσκολο να καταλάβεις γιατί φορούσαν μάσκες. Οι άνθρωποι που έμεναν στο πατρικό της Vahida είχαν φαγητό μαζί τους αλλά δεν μπορούσαν να το μοιραστούν με τους υπόλοιπους, το έκρυβαν για τις δύσκολες μέρες. Η οικογένεια της Vahida είχε δημητριακά και λαχανικά αλλά μέσα σε ένα μήνα όλα είχαν τελειώσει. 45 πεινασμένα στόματα ήταν πολλά. Το σπίτι μύριζε άσχημα από το αποθηκευμένο φαγητό που έκρυβαν και δεν καταλάωναν. Αυτή ήταν μια πρώτη επαφή με τον πόλεμο.

Η Vahida θυμάται τον εαυτό της να ταξιδεύει με το τρένο μαζί με πάρα πολύ κόσμο. Περιέργως δεν φοβόταν. Σε κάθε σταθμό πεταγόταν έξω από το τρένο

ΟΙ ΙΣΤΟΡΙΕΣ: VAHIDA

για να πάρει νερό σε όσους διψούσαν, βοηθούσε όποιον είχε ανάγκη. «Όταν βρίσκεσαι σε κίνδυνο ή απειλείσαι, δεν φοβάσαι», λέει, «δεν έχεις τίποτα να χάσεις». Επίσης θυμάται ότι μιλούσε ασταμάτητα και η μητέρα της της έκλεινε το στόμα για να σταματήσει. Αλλά τότε η Vahida ήταν μικρή και δεν φοβόταν τίποτα. Η μητέρα της σαν πιο έμπειρη και πιο λογική ήταν πιο προσεχτική.

Το τρένο έφτασε στα κροατικά σύνορα. Η οικογένεια χωρίστηκε και η μητέρα της παρέμεινε κάπου στη Βοσνία σε ασφαλές μέρος ενώ η Vahida συνέχισε για την Κροατία. Για ένα χρόνο έμεινε με τον αδερφό της για να ανακτήσει δυνάμεις έπειτα από τις εμπειρίες που έζησε. Στην Κροατία γινόταν επίσης πόλεμος, αλλά όχι στο Ζάγκρεμπ.

**Είμαι
καλά, είσαι
καλά!**

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ VAHIDA

Από το Ζάγκρεμπ, η Vahida, ταξίδεψε στη Σλοβενία, στο Hrastnik, μια μικρή βιομηχανική πόλη και σε ένα τοπικό κέντρο για πρόσφυγες. Θυμάται τότε ακριβώς ήταν αυτό: 15 Ιουλίου 1993.

Έμεινε σε ένα ξύλινο σπίτι και μοιραζόταν το δωμάτιο με 10. Αυτού του είδους η οικειότητα δεν ήταν εύκολη. Εκείνες τις μέρες σκεφτόταν πολύ το μέλλον της. Που θα έμεινε; Πως θα ζούσε; Τι.. Τόσες πολλές ερωτήσεις! Άρχισε να δουλεύει κάνοντας μεταφράσεις. έμαθε πολλά για τον εαυτό της και για τους άλλους ανθρώπους, για την ικανότητά της να δημιουργεί σχέσεις. Αυτή η ικανότητα είναι πολύ σημαντική για κάποιον που είναι πρόσφυγας.

Δεν εκτοπίστηκαν μόνο ενήλικες και ηλικιωμένοι. Υπήρχαν πολλά παιδιά διασκορπισμένα. Ζήτησαν από τη Vahida να δουλέψει σε ένα σχολείο για παιδιά πρόσφυγες. «Για όνομα του Θεού, μπορώ να το κάνω; Δεν έχω πάει ούτε πανεπιστήμιο. Δεν έχω τη γνώση ούτε τις ικανότητες. Οι πρόσφυγες πρέπει να προσπαθούν σκληρά να μάθουν τη γλώσσα της χώρας και να ξέρουν καλά

αγγλικά. Αλλά υπήρχαν άνθρωποι που την εμπιστεύονταν.

«Την εκπαίδευση και την γνώση δεν μπορεί αν σου την πάρει κανείς, όποιες και αν είναι οι συνθήκες», λέει η Vahida. Η εκπαίδευση είναι από τα πιο σημαντικά. Η Vahida ήταν 24 όταν ένωσε την ανάγκη να σπουδάσει.

«Η Vahida γράφτηκε στο πανεπιστήμιο της Λιουμπλιάνα για να σπουδάσει Αγγλική Γλώσσα και Λογοτεχνία. Η διπλή της ζωή ξεκίνησε. Δούλευε και σπούδαζε. Ο οργανισμός στον οποίο δούλευε φρόντιζε τους ανθρώπους που δούλευαν εκεί. Κάθε μήνα οργάνωναν εκπαιδευτικά σεμινάρια για τους εργαζομένους και επιπλέον αφιέρωναν μία ή δύο μέρες σε συζητήσεις που αφορούσαν την δουλειά υπό την επίβλεψη κάποιου ειδικού. Υπήρχε επίσης μία ψυχολόγος, η οποία είχε μόλις βγει στη σύνταξη, για να αφιερώσει όλο της το χρόνο και την ενέργεια σε παιδιά που είχαν τραυματιστεί από τον πόλεμο. Είχε το δικό της κοινωνικό δίκτυο που περιλάμβανε επαγγελματίες συναδέλφους από διαφορετικές ευρωπαϊκές χώρες. Τους κάλεσε τότε να προσφέρουν την βοήθειά τους και το έκαναν. Ήρθαν από την Ελβετία, την Ολλανδία, την Μεγάλη Βρετανία, το Βέλγιο. Αυτός ο κύκλος φίλων και συναδέλφων έγινε σύντομα και κύκλος της Vahida, ήταν άνθρωποι στους οποίους μπορούσε να βασιστεί.

Οι οικογένειες προσφύγων που έμειναν σε ξύλινους στρατώνες μετρούσαν τον χρόνο και περιμένασαν να αλλάξει η κατάσταση. Συνήθως δεν σκεφτόντουσαν καθόλου την εκπαίδευση των παιδιών τους. Δεν ήταν πρόθυμοι να ανοιχτούν σε κάποιον και αυτή τους η στάση θα μπορούσε να επηρεάσει και τα παιδιά τους. Το σχολείο ανήκε πλέον στις παλιές εποχές ειρήνης. Αλλά όντως; Δεν ήθελαν να πάνε στο σχολείο. Όταν πήγαιναν, συχνά πήγαιναν με τις πιτζάμες και τα βλέφαρά τους κολλούσαν από τις πολλές ώρες ύπνου. Αλλά η Vahida και οι συνάδελφοί της δεν το έπαιρναν βαριά. Θα το δέχονταν και σιγά σιγά τα παιδιά θα ερχόντουσαν καλύτερα ντυμένα στο σχολείο. Ένας από τους βασικούς τρόπους εκμάθησης είναι η μίμηση και αυτό συνέβη στις τάξεις της Vahida.

ΟΙ ΙΣΤΟΡΙΕΣ: VAHIDA

Επιπλέον, προσφέρονταν μαθήματα ψυχοκοινωνικής βοήθειας για τα παιδιά και προτάθηκε στη Vahida να τους κάνει μαθήματα χορού, παρόλο που δεν χόρευε καλά. Έμαθε λοιπόν να χορεύει ενώ τα δίδασκε και τελικά έμοιαζε σαν να το είχε ξανακάνει. Έτσι λοιπόν κλήθηκαν να συμμετέχουν σε μια παράσταση. Τα παιδιά ήταν πολύ χαρούμενα που τα χειροκροτούσαν. Και μετά θα ερχόντουσαν οι γονείς τους και θα ήταν περήφανοι για τα παιδιά τους. Χαρούμενοι και περήφανοι.

Η Vahida ήταν 24 όταν γράφτηκε στο πανεπιστήμιο. Καθώς δεν μιλούσε σλοβενικά και ήταν μεγαλύτερη από τους άλλους φοιτητές, ένιωθε πάλι κάπως αποκλεισμένη. Αλλά ένιωθε ότι η γνώση δεν αποκλείει κανέναν. Ήταν σίγουρη γι' αυτό.

Το 1994 η Vahida συντόνιζε τους εκπαιδευτές των παιδιών προσφύγων και δούλευε πολύ στενά με την εθελόντρια ψυχολόγο, η οποία ήταν μεγαλύτερη της, πολύ πιο έμπειρη και με περισσότερες γνώσεις. Αυτή ήταν μια ευτυχής συγκυρία καθώς βρήκε έναν μέντορα. «Δεν υπήρχε μεγαλύτερη χαρά, από το να βρίσκεις έναν δάσκαλο», λένε οι Κινέζοι.

Όταν άρχισε να δουλεύει με την μέντορα της, τη συνόδευσε στο πρώτο παγκόσμιο συνέδριο στο Edmonton, του Καναδά. Η μέντορας της συντόνιζε ένα σεμινάριο για τον εθελοντισμό. Η Vahida έτρεμε και δεν μπορούσε να σκεφτεί για ποιο θέμα θα μιλούσε. Αλλά τότε, Εύρηκα! Άρχισε να μιλάει για την δική της ιστορία εθελοντισμού. Ένωσε ότι το ακροατήριο ήταν ήσυχο επειδή δεν τα έλεγε καλά. Στο τέλος, όταν τόλμησε να κοιτάξει τον κόσμο, εξέλαβε επευφημίες για την ειλικρίνεια, τη συναίσθηση και τη γνώση της. Πρέπει να έχεις περάσει από κάποιες καταστάσεις για να είσαι πειστική. Έχοντας αποκτήσει αυτή την εμπειρία,

Κάποιοι πρόσφυγες πηγαίνουν μακριά εξαιτίας του δράματός που έζησαν.

επέστρεψε στις σπουδές τις πιο σίγουρη και λιγότερο ντροπαλή. Είχε συμβεί μια πραγματική μετάλλαξη.

Το 2002 η Vahida απέκτησε τη σλοβενική υπηκοότητα.

ΑΝΗΚΕΙΝ

Η Vahida ανήκει σε τουλάχιστον 2 πολιτισμούς, το βοσνιακό και τον σλοβενικό. Στη Λιουμπλιάνα νιώθει ότι είναι στο σπίτι της, ενώ η Βοσνία είναι τα μέρη της μητέρας της. Έχει μια σημαντική απόσταση από τις δύο κουλτούρες με βάση την αυτό-αντανάκλασή της και τις μεταμορφωτικές δυνάμεις τις προσωπικότητάς της. Λέει: «Εμείς στη Σλοβενία. . .» Αυτό που την κάνει να ανήκει είναι η ετοιμότητά της στο να μαθαίνει που την κάνει να αναπτύσσεται ταυτόχρονα με το κοινωνικό περιβάλλον.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΠΟΥ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΑΝ ΤΗΝ ΕΝΤΑΞΗ ΤΗΣ VAHIDA

Μελετώντας προσεκτικά τη ζωή της Vahida γίνεται προφανές ότι έχει το ψυχολογικό προφίλ που ωθεί για ένταξη, ότι είναι ανθεκτική και μπορεί να ξεπεράσει τα τραύματα, ότι η στάση ζωής της είναι «Είμαι καλά, είσαι καλά». Είναι σημαντικό το με ποιον έρχεται κοντά ο πρόσφυγας, καθώς αυτό το άτομο είναι η γέφυρα μεταξύ του πρόσφυγα και της κοινωνίας που τον υποδέχεται.

Πολλές φορές στη ζωή της, σκέφτηκε το μέλλον (γράφτηκε στο πανεπιστήμιο, σε προπτυχιακό και έπειτα σε μεταπτυχιακό πρόγραμμα). Η μεταπτυχιακή της διατριβή ήταν σε σχετική με τη δουλειά της και ήταν σχετική με τα κίνητρα και τον εθελοντισμό. Ακόμα διατηρεί φιλικές σχέσεις με τον επιβλέποντα καθηγητή της διατριβής της για τον οποίο ήταν μία ενδιαφέρουσα και εφευρετική φοιτήτρια. Έμαθε σλοβενικά διαβάζοντας και δουλεύοντας, και όχι με το να κάθεται στα

ΟΙ ΙΣΤΟΡΙΕΣ: VAHIDA

σχολικά θρανία. Μιλάει άπταιστα τη Σλοβενική γλώσσα, με τοπική προφορά. Επίσης μιλάει άπταιστα και γράφει σε πολλές άλλες γλώσσες, η δουλειά της δεν περιορίζεται σε μία μόνο χώρα, αλλά αφορά την Ευρώπη και όλο τον κόσμο. Είναι καλή στην επικοινωνία, στη διαχείριση έργων, δουλεύει ομαδικά και μπορεί να ενώσει τους ανθρώπους, τα ιδρύματα, τα διάφορα πεδία εργασίας και τις ομάδες. Της αρέσει να λύνει προβλήματα και να μαθαίνει.